

Verksamhetsberättelse för BAC 2016

BAC – Baltic Art Center har under 2016 verkställt den organisationsförändring som initierades 2015 och genom nya riktlinjer utvecklat program och projektverksamheten i samband med anställningen av en ny konstnärlig ledare under året.

Den regionala synligheten och förankringen har varit i fokus, likaså Gotlands position i Östersjöregionen. Dessutom har mångfaldsperspektivet lyfts in i verksamheten. Projektverksamheten 2016, som framgår av redovisningen nedan, bibehåller och utvecklar de nationella och internationella kontakter som upparbetats under nästan två decennier. Under året har även genomförts ett antal publikationer med stor internationell spridning genom Sternberg press.

I och med det ansträngda ekonomiska läget på Gotland har BAC initierat samtal med beslutsfattare på region Gotland för att genom en kontinuerlig dialog säkra BAC:s projektverksamhet ekonomiskt ur ett framtida perspektiv. BAC har bedömt att dessa samtal har varit värdefulla och ambitionen har varit att tillsammans med regionen ha en gemensam vision för verksamheten och dess finansiering.

BAC har unika möjligheter att genom konstnärlig projektverksamhet visa att Visby och Gotland har en stark position i det nationella och internationella konstlivet.

Residensverksamhet

BAC har under 2016 haft 4 Artist-in-Residence program med 13 konstnärer som erhöll ekonomiskt stöd för sitt arbete och omkostnader på BAC, som t.ex. i *Production-in-Residence* programmet. Utöver programmen gästades BAC även av konstnärer, curators, skribenter, forskare, studenter m.fl.

Production-in-Residence programmet (PIR)

Svenska konstnären Åsa Sonjasdotter, med bas i Norge och Berlin, genomförde 2 studiecirklar: *Kunskap är makt, plats är politik*, som en del av det fleråriga projektet *future_island*.

Sonjasdotter genomförde även en workshop under BAC:s ungdomsprojekt *I Båtflyktningarnas Spår*.

Kunskap är makt, plats är politik, studiecirklar i Slite och Kappelshamn. Foto: Åsa Sonjasdotter

Research-in-Residence (RIR)

Svenska konstnären Ingela Johansson undersökte Gotlands krigshistoria och genomförde ett filmprojekt om Andrei Tarkovskijs *Offret* (1986).

Gotland Film Lab (GFL)

Ett samarbete med *Film på Gotland*, *Baltic Centre for Writers and Translators*, *Visby International Centre for Composers* och *Bergmangårdarna* finansierat med medel ur *Kulturrådets regionala kulturverksamhet*.

2016 gästade ca 10 deltagare BAC för att arbeta med filmprojekt i olika utvecklingsstadier: Tarkovskijfestival under Bergmanveckan som firande 30 sedan filmatisering av "Offret". Organiserades i samarbete med den ryska fotografen Victoria Ivleva.

Sharon Lockhart, en amerikansk konstnär med bas i Los Angeles, USA, fotograferade bl.a. i Bergmans hem. Lockhart genomförde även tillsammans med BAC en filmvisning på Tors Gård Ungdomshem. Samarbetet med Lockhart är planerat att fortsätta och medel kommer sökas för en workshop och produktion av ett nytt verk med ungdomar på Gotland 2018.

Foto: Videostill *Rudchenko*, 2016. © Sharon Lockhart

AIR BALTIC Residency

Ett 3-veckors residens för korsdisciplinära projekt med deltagare från nordiska och baltiska länder. Finansieras med stöd från *Kulturkontakt Nord's mobilitetsprogram*.

Under 2016 genomförde vi 3 residens med 9 deltagare som sökte genom "open call":

I: "Theory of Plankton" med Valentinas Klimasauskas (Lit), Karl Larsson (Swe) och Gailė Pranckūnaitė (Lit).

II: IMA READ ett konstnärskollektiv baserad i Nordnorge med Georgia Munnik (SA), Calder Harben (Ca) och Madelen Eliason (Swe).

III: "En Pilgrimsled på Gotland" med Juanma González (Esp), Mira Mutka (Swe) och Johanna Nordenankar (Swe).

En Pilgrimsled på Gotland, en pilgrimsvandring på islandshästar. Här framme vid St Olofsholm. Foto: Carl Johan Erikson.

Övriga residensgäster

Tillresta utställare på det konstnärsdrivna *Gocart Gallery* i Visby bodde på BAC medan de jobbade på utställningar på galleriet.

Cyberfeministerna 0s+1s, genomförde flertalet residens på BAC under 2016 som en del av ett projekt med stöd från Kulturbryggan.

Uppsala Universitet Campus Goland - Institutionen för speldesign bodde på BAC under symposier, i utbyte mot teknik och support.

Ungdomsverksamhet

I Båtflyktningarnas Spår

Ett ungdomsprojekt som genomförde flertalet träffar och publika evenemang:

En båtresa över Östersjön där tolv unga vuxna, 18–25 år, från Gotland, Estland, Lettland och Litauen deltog i ett projekt som följde i spåren på de tusentals båtflyktingresor som gick över Östersjön i slutet av andra världskriget. Inom ramen för projektet medverkade flera asylsökande som bodde på Gotland. Efter båtresan arrangerades ett seminarium som avslutades med att ungdomarna tillsammans med en ung asylsökande från Syrien genomförde en publik konstutställning i BAC:s f.d. konsthall på Björkanderska magasinet i Visby. På utställningen presenterades ett unikt fotoarkiv, performance med deltagarna, samt videodokumentation från projektet.

Två seminarier under Almedalsveckan med filmvisning och panelsamtal med unga från länder runt Östersjön som diskuterade sin identitet som EU medborgare.

En muralmålning på en fabriksvägg på Cementa Slitefabriken som genomfördes av studenter från Vilnius Konstakademi under Gotland Art Week.

Projektet producerade även en film som dokumenterade båtresan som visades på Gotland och genom samarbetsorganisationer i Baltikum. En utställning och fler filmvisningar planeras för 2017 då projektet slutrapporteras. Finansierats med nätverksmedel från Svenska Institutet.

I Båtflyktningarnas Spår. Fotografier: St. Hansskolan och Paviljongen i Visby 1944–45. Källa: Holmerts bildarkiv.

Publika Evenemang på Gotland

Kunskap är makt, plats är politik

BAC PIR Åsa Sonjasdotter organiserade, i samarbete med BAC och gotländska värdar på norra Gotland, två studiecirkel öppna för allmänheten genom ABF.

“Vindens Kraft – Kunskapens Makt” lyfte frågeställningar som hur hållbara former kan skapas för kunskapsbyggande med förankring i det lokala. Arrangerat i samarbetet med Slite Sjöfartsmuseum. Experter från Holland som arbetar med vinddrivna mjölnarkvarnar, samt odlare från föreningen Gutekorn, bjöds in för att konsultera i ett initiativ att ta i bruk en historisk kvarn i Slite.

“Kulturväxter och Brukshästar” såg på gamla kunskaper som utvecklats och förvaltats på Gotland med potential att skapa stabila och lokalt förankrade system för framtiden. Arrangerat i samarbetet med Lena Nygårds och Gotlands brukshästförening.

Del av det fleråriga projektet *future_island 2: Towards Slite International*, som finansierats med medel ur *Kulturrådets regionala kulturverksamhet*.

AIR BALTIC Residency

Valentinas Klimasauskas m.fl. organiserade en läsning: “Everybody Reads the News!” i samarbete med Östersjöns författar- och översättarcentrum.

IMA READ: “Queer brunch” i samarbete med Gotlands Regnbågsgrupp. “POWER▼MAKT Queer Club” i samarbete med Roxy kulturförening och Gotlands Konstmuseum.

En Pilgrimsled på Gotland: “Gotland. En Ö. En Led” i samarbete med journalisten Eva Sjöstrand, etnologen Owe Ronström och Gotlands Balalajkaorkester.

Gotland Art Week

I Båtflyktingarnas Spår

Inviqning av ungdomsprojektet med performance och filmvisning under Slite marknad.

Andrei's Maria

En filmvisning på Nårs Bygdegård av BAC RIR Ingela Johanssons essäfilm. Filmen är en tillbakablick på filminspelningen av Andrei Tarkovskijs *Offret* med den isländska skådespelerskan Guðrún Gísladóttir, som återvänder till Närsholmen trettio år senare.

Publika Evenemang utanför Gotland

I Båtflyktingarnas Spår

Filmvisning Kanapes kulturcenter i Riga, Lettland.

Dysfunctional Comedy

Boklansering i Stockholm och Berlin.

Publikationer

Genom avsatta medel tidigare erhållna från *Framtidens Kultur* genomförde BAC två publikationer under 2015–2017 på Sternberg Press:

Susanne Kriemann, *Dustdusk*

Dysfunctional Comedy A Reader, en samproduktion med Kungliga Konsthögskolan och Olav Westphalen.

En tredje publikation av "The Site residency", finansierat från samma avsatta medel, påbörjades under 2015–16 och går i tryck våren 2017.

Projektet "The Scandinavian Mutant Summer Camp" från 2014 publicerade:

"Stone and Bone – A Trip to Gotland 1964/2014", Antipyrene /OEI, med Henrik Andersson, Jacqueline De Jong, Jakob Jakobsen, Mathias Kokholm, Livia Páldi.

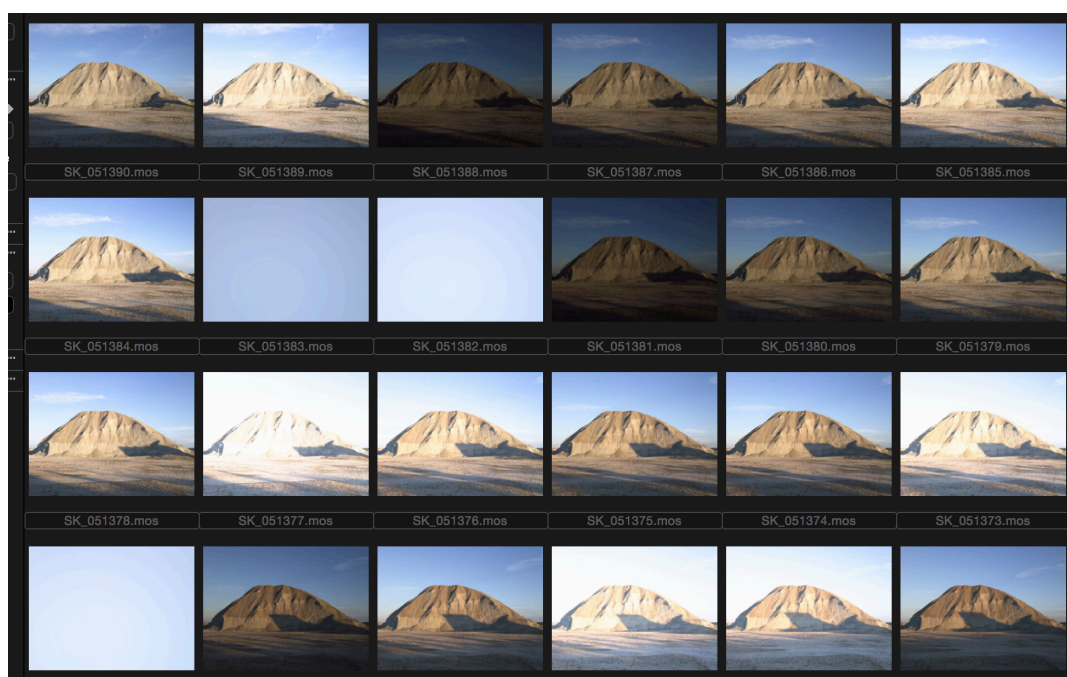

Foto: Susanne Kriemann *Dustdusk* 2016

Ansökningar

Region Gotland, ansökan om verksamhetsbidrag för 2017. Bifall med 750,000 SEK i december 2016.

Kulturrådet, ansökan om verksamhetsbidrag för 2017. Bifall med 600,000 SEK i februari 2017.

Samarbetsorganisationer på Gotland

Film på Gotland, Baltic Centre for Writers and Translators, Bergmancenter och Bergmångårdarna, Visby International Centre for Composers, Gotlands Museum och Gotlands Konstmuseum, Körsbärgsgårdens Konsthall och Skulpturpark, Gocart Gallery, Uppsala Universitet Campus Gotland, Almedalsbiblioteket, ABF, Gotlands Regnbågsgrupp, Slite Utveckling, Slite sjöfartsmuseum, Slite Industrimuseum, Cementa Slitefabriken, Lärbro Krigssjukhus, Kulturföreningen Roxy, Gotlands Balalajkaorkester, Fenix Ungkulturhus, Gotlands Konstskola, Tors Gård Ungdomshem, Föreningen Gutekorn, Gotlands Brukshästförening, Närs Bygdegård, Holmerts bildarkiv.

Samarbetsorganisationer utanför Gotland

Spaced 3, Australien: north by southeast: ett utbyte mellan nordiska och australiensiska konstnärer och konstnärresidens 2016-2018 och som kommer att avslutas med en utställning på "Art Gallery West Australia" och en svensk konsthall under 2018.

Övriga: Vilnius Konstakademi, Litauen; Kanepes kulturcentrum, Riga, Lettland;

Ockupationsmuseet Tallinn, Estland; Svenska ambassaden i Tallinn.

Kungliga Konsthögskolan och Goethe Institutet.

Kulturministern

Alice Bah Kuhnke besökte BAC, Baltic Centre for Writers and Translators och Visby International Centre for Composers på inbjudan samt genomförde en presskonferens för att presentera vårbudgeten i BAC:s lokaler. "Det är oerhört värdefullt för mig att på plats se den viktiga verksamheten som kulturcentren gör och uppleva deras stora engagemang. Detta är viktiga verksamheter både regionalt och internationellt" säger kultur- och demokratiminister i ett citat efter besöket.

Polens Ambassadör Wiesław Tarka valde att besöka BAC när han reste till Gotland för att hedra minnet av de patienter som vårdades vid Lärbro krigssjukhus under 1945–1946.

Statistik

Sammanlagt besökte 60-tal konstnärer, curators, skribenter och studenter inom BAC:s programverksamhet 2016 varav ca 22 var arvoderade genom BAC med lön och resor. BAC hade i sina tre lägenheter, och ett övernattningsrum, cirka 500 gästnätter under 2016. För att möjliggöra samarbete och följa vår ambition att verka som en dynamisk organisation bokar vi inte mer än 6 månader i förväg.

Deltagare och publika evenemang Gotland

Under studiecirkel 2016 har vi haft sammanlagt ett 30-tal vuxna och några barn involverade.

Under publika evenemang har vi haft sammanlagt ca 750 besökare, varav ett 50-tal barn.

Publika evenemang utanför Gotland

Under publika evenemang har vi haft sammanlagt ca 125 besökare.

Organisation

BAC:s styrelse under 2016: Britt-Inger Johansson (ordförande), Mikael Adsenius (vice ordförande), samt ordinarie ledamöter: Matts Leiderstam, Berit Ångman-Svedjemo (utsedd av Region Gotland), Joanna Sandell och Solvita Krese, och genomförde under 2016 4 styrelsemöten och 3 möten med arbetsutskottet.

Kontraktet för verksamhetsledare Livia Paldi gick ut november 2015. December 2015 till juni 2016 arbetade Livia Paldi kvar som konstnärlig ledare. I oktober 2016 rekryterade BAC Helena Selder som ny konstnärlig ledare som anställdes med ett 2-4-årigt kontrakt.

Helena Selder har sedan lång tid en etablerad position i svenskt och internationellt konstliv. Helena har en bakgrund från Riksställningar där hon var utställningskoordinator och har de senaste åren varit curator vid Marabouparken Konsthall i Sundbyberg och bl.a ansvarig för den uppmärksammade utställningen om textil konst "Textila Undertexter" 2016. Helena har gedigen erfarenhet att samordna, driva och utveckla konstnärlig projektverksamhet, både lokalt, nationellt och internationellt och är utbildad vid Sthlms Universitet och Royal College of Art i London.

Under 2 månader vintern 2015–16 hade BAC en praktikant från Arbetsförmedlingen. Även en konstvetare gjorde praktik under ungdomsprojektet *I Båtflyktningarnas spår*.

Under 2016 beslutades att, utifrån en dialog med Kulturnämndens ordförande och kulturchefen för Region Gotland, påbörja processen med att flytta BAC:s verksamhet från lokalen i Björkanderska magasinet när hyreskontraktet löper ut under 2017.

Foto: Videostill *Andreï's Maria*, 2016. © Ingela Johansson